

**Програма "Здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади"
на 2023 - 2025 роки**

1. Загальна частина

"Здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади" на 2023 - 2025 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Основ законодавства України про охорону здоров'я, визначає перспективи розвитку галузі охорони здоров'я Софіївської громади.

У Програмі викладені правові, організаційні, лікувально-профілактичні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я, метою яких є поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної, упередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності.

Структурна реорганізація сфери охорони здоров'я відповідно до потреб населення у різних видах медичної допомоги та створення мережі закладів первинного рівня відбувається шляхом реорганізації, перепрофілювання частини лікувальних закладів з метою наближення їх до місця проживання населення.

Для надання медичної допомоги на території Софіївської селищної ради працюють КНП «Софіївський ЦППМСД», вторинного рівня - КП «Софіївська ЦЛ» та ФОП Бідулько Т.В..

У діючих закладах охорони здоров'я використовуються затверджені Міністерством охорони здоров'я України стандарти, протоколи щодо діагностики, лікування, профілактики захворювань та реабілітації хворих.

**2. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її
розв'язання шляхом розроблення і виконання Програми**

Здоров'я має важливе значення у житті кожної людини, становить ключовий аспект національної безпеки, визначає можливості досягнення індивідуального і суспільного добробуту та благополуччя, перспективи стійкого розвитку.

Існуючі проблеми охорони здоров'я є непростими для вирішення, мають багатоаспектний комплексний характер, що обумовлює необхідність оновлення підходів до охорони здоров'я, розробки і реалізації нових стратегій та програм. Метою нових підходів має бути поліпшення здоров'я населення, збереження об'єму, якості і доступності медичної допомоги, підвищення рентабельності охорони здоров'я, підвищення задоволеності населення в медичному обслуговуванні.

В останні роки на території Софіївської селищної територіальної громади, як і в цілому по країні, незадовільний стан здоров'я населення характеризується низьким рівнем народжуваності, високою смертністю, від'ємним природним приростом і демографічним старінням населення.

КНП «Софіївський ЦППМСД», КП «Софіївська ЦЛ» та ФОП Бідулько Т.В обслуговують населення Софіївської селищної територіальної громади та прилеглих територій. Тому аналіз стану здоров'я населення наводиться у розрізі району.

Демографічний стан Софіївської територіальної громади характеризується переважанням несприятливих тенденцій. Вікова структура населення району відноситься до регресивного типу, що свідчить про виразність процесу старіння населення. Чисельність населення за останні 5 років зменшилась майже на 5000 чоловік і станом на 01.01.2023 року складає 21768 людини .

На фоні несприятливих демографічних змін відбувається подальше погіршення стану здоров'я населення з істотним підвищенням в усіх вікових групах рівнів захворюваності і поширеності хвороб, зокрема хронічних неінфекційних захворювань, включаючи хвороби

системи кровообігу, злоякісні новоутворення, цукровий діабет, хронічні захворювання нирок, опорно-рухового апарату та інші хвороби. На хронічну патологію страждають до 60% дорослого та майже 20% дитячого населення. Викликає занепокоєння тенденція до погіршення стану здоров'я молоді, збільшення частоти соціально-небезпечних хвороб, у тому числі туберкульозу та ВІЛ/СНІД, тощо. Зростання захворюваності населення відбувається внаслідок поширення чинників ризику, зокрема : безробіття, тютюнопаління, зловживання алкоголем і вживання наркотиків, особливо серед осіб молодого віку. Не аби яке значення має своєчасне діагностування захворювання, особливо ранньої діагностики злоякісних новоутворень певних локалізацій. Щороку діагностується до 85 випадків злоякісних новоутворень. Через запізнiлу діагностику онкологічних захворювань значна чисельність хворих (до 12%) помирають протягом року після встановлення діагнозу.

Відмічається високий рівень захворюваності на цукровий діабет, його ускладнень, спричинених ними інвалідності і смертності.

Соціальною проблемою є цукровий діабет, для розв'язання якої необхідна державна підтримка, координація зусиль усіх центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Занепокоєння викликає стан репродуктивного здоров'я жителів, яке має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку ради.

Рівень обізнаності населення щодо здорового способу життя, безпечної статевої поведінки, планування сім'ї, відповідального батьківства, методів профілактики не планованої вагітності, використання сучасних методів контрацепції зумовлює необхідність подальшого поліпшення комплексу заходів спрямованих на покращання репродуктивного здоров'я.

Зазначені показники свідчать, що потреби населення у доступній, високоякісній та ефективній медичній допомозі задоволені у повному обсязі.

Заходи з виконання Програм попередніх років не дали бажаного очікуваного результату

3. Мета Програми

Метою Програми є поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних захворювань, найбільш значущих в соціально-економічному та медико-демографічному плані класів і нозологічних форм хвороб.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Основними шляхами щодо розв'язання проблем у поліпшенні стану здоров'я населення, зниження рівнів захворювання, інвалідності, смертності необхідно визначити:

- впровадження сучасних методів лікування у практику охорони здоров'я;
- забезпечення доступності населення до медичного обслуговування;
- забезпечення найбільш соціально уразливих верств населення з важкими захворюваннями медикаментами та витратними матеріалами для покращення якості життя;
- поліпшення матеріально-технічного оснащення медичних установ, що розташовані на території територіальної громади;
- формування позитивного ставлення населення, медичної громадськості до змін у галузі охорони здоров'я;
- забезпечення високоякісної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації лікарів і молодших медичних спеціалістів для надання якісної медичної допомоги;
- забезпечення підтримки медичним працівникам, які проживають чи мають наміри переселитися на постійне проживання на територію селищної ради;
- впровадження сучасних інформаційних технологій;

відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань;
впровадження механізму активної участі громадськості в управлінні галуззю охорони здоров'я.

5. Зміст Програми

Для реалізації завдань Програмою передбачені заходи щодо:
забезпечення умов безпечного материнства, здорового дитинства та збереження репродуктивного здоров'я населення;
забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, хворих на туберкульоз;
раннє виявлення та лікування наркозалежності;
зниження захворюваності на серцево-судинні хвороби;
боротьба із захворюванням на цукровий діабет;
зменшення поширеності інфекційних хвороб;
боротьба з онкологічними захворюваннями;
стаціонарна допомога;
стоматологічна допомога;
відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань

Для досягнення мети програми селищна рада:

- надає інформаційну, консультативну, правову допомогу у здійсненні закладами охорони здоров'я їх діяльності на території ради;
- приймає участь у розвитку матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, які працюють на території Софіївської селищної ради (далі- Закладів), в тому числі надає фінансову підтримку шляхом передачі міжбюджетних трансфертів, субвенцій в межах бюджетних асигнувань, відповідно до чинного законодавства;
- надає у користування на пільгових умовах приміщення комунальної власності закладам, які працюють у сфері охорони здоров'я;
- надає міжбюджетні трансферти для участі у витратах на обслуговування і страхування транспортних засобів (відповідно до бюджетних асигнувань та договірних домовленостей);
- сприяє діяльності на території ради аптечних закладів, які зможуть своєчасно забезпечувати заклади охорони здоров'я необхідними товарами медичного призначення, а громадян - ліками ;
- надає кошти шляхом передачі міжбюджетних трансфертів для придбання туберкуліну; в межах повноважень проводить роботу, направлену на попередження поширення туберкульозу та інших соціально-небезпечних захворювань;
- розробляє плани заходів та забезпечує їх виконання у боротьбі з епідемічними хворобами, туберкульозом, сказом тощо;
- постійно проводить пропаганду здорового способу життя серед членів Софіївської територіальної громади;
- проводить заходи, направлені на захист і очищення навколишнього природного середовища.

6. Фінансове забезпечення виконання Програми

Фінансування Програми планується здійснювати за рахунок коштів медичної субвенції , наданій на охорону здоров'я, селищного бюджету, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Головним розпорядником коштів є виконавчий комітет Софіївської селищної ради. Програма розрахована до 2025 року.

Бюджетні призначення для реалізації заходів Програми на кожен рік передбачаються щорічно при формуванні місцевого бюджету та внесенням змін до бюджету і затверджуються рішенням селищної ради про бюджет на відповідний період.

7. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

За результатами виконання Програми передбачається:

зниження рівня смертності від серцево-судинних захворювань на 1 - 1,5%;

зниження рівня захворюваності та смертності від злоякісних новоутворень на 3%;

зниження кількості нових випадків інфікування ВІЛ серед населення на 5%,
доведення показника передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини до 0 %;

зменшення на 50% смертності від туберкульозу серед хворих з поєднаною інфекцією ВІЛ/туберкульоз;

забезпечення на 100% доступу до безперервного лікування препаратами антиретровірусної терапії усіх хворих на ВІЛ-інфекцію, які цього потребують;

зниження рівня малякової смертності на 10% (на 1000 народжених живими);

недопущення в районі материнської смертності

підвищення протягом дії Програми ефективності лікування *хворих* на туберкульоз з резистентними формами з 60% до 75%, забезпечення ефективного функціонування амбулаторної моделі надання якісних медичних послуг хворим на туберкульоз, зменшення показника смертності від туберкульозу на 25%.

Показники оцінки ефективності виконання Програми наведено у додатку 2.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію дій між виконавцями Програми та контроль за її виконанням здійснює виконавчий комітет Софіївської селищної ради.

Виконавці Програми щороку до 15 січня надають відділу розвитку соціальної сфери виконавчого комітету селищної ради інформацію про виконання цієї Програми за попередній рік.

Відділ розвитку соціальної сфери виконавчого комітету селищної ради щороку до 01 лютого надає узагальнену інформацію про виконання цієї Програми селищному голові та постійній комісії Софіївської селищної ради з соціальних питань, захисту населення, фізичної культури, спорту і туризму.

Секретар селищної ради

Людмила НАЗАРЕНКО